

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **P.R.**

skazanego za czyn z art. 148 § 1 k.k. i inne

na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 13 listopada 2025 r.,

w przedmiocie wniosku skazanego o wznowienie postępowania

zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z dnia 18 października 2018 r., sygn. akt II AKa 33/18,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 28 grudnia 2017 r., sygn. akt II K 54/17,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Skazany P.R. skierował do Prezesa Sądu Najwyższego list dotyczący „wznowienia postępowania” w piśmie, które wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 23 czerwca 2025 r. Nawiązał w nim do wcześniej złożonych wniosków, w tym do wydanego w dniu 20 maja 2025 r., w sprawie III KO 18/25, zarządzenia

odmawiającego wyznaczenia mu kolejnego obrońcy z urzędu do zbadania podstaw do wznowienia postępowania w jego sprawie, w związku z tym, że wcześniej wyznaczona obrońca złożyła opinię o braku takich podstaw. Stwierdził, że nowo wyznaczony, rzetelny, obrońca mógłby stwierdzić dużo nieprawidłowości w jego sprawie. Jako główne źródło tych nieprawidłowości wskazał jego przesłuchanie przez policję, które świadczyć miało o popełnieniu przez przesłuchujących przestępstwa z art. 231 k.k. Dodał, że nie ma pieniędzy i nie stać go na obrońcę z wyboru. Dodał, że nie popełnił przypisanego mu przestępstwa z art. 148 § 1 k.k. i prosi Prezesa Sądu Najwyższego o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu. W kolejnych złożonych w tym samym dniu pismach adresowanych do Sądu Najwyższego wniósł o wznowienie postępowania z uwagi na brak podpisów w protokole jego przesłuchania, nie był również obecny jego obrońca, co świadczy o wystąpieniu bezwzględnej podstawy odwoławczej i naruszeniu konstytucyjnego prawa do obrony. Następnie dodał, że podczas tego przesłuchania został zmuszony do podania nieprawdy i obciążenia samego siebie. W kolejnych pismach wniósł o zwolnienie od kosztów i przyznanie obrońcy z urzędu do sporządzenia wniosków o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

List do Prezesa Sądu Najwyższego został potraktowany zgodnie z art. 118 § 1 k.p.k. jako kolejny wniosek o wznowienie postępowania, który został złożony jednocześnie w odrębnym piśmie. Wniosek jest dotknięty brakami formalnymi, polegającymi na niesporządzeniu wniosku przez podmiot fachowy (art. 545 § 2 k.p.k.) oraz nieuiszczeniu opłaty, czego skazany jest świadomy, skoro złożył wniosek o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu i zwolnienie od opłaty. Niecelowe byłoby jednak podejmowanie decyzji w tym przedmiocie, bowiem nie ulega wątpliwości, że w oparciu o art. 545 § 3 k.p.k. należy odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

Instytucja wznowienia postępowania jest jednym z nadzwyczajnych środków zaskarżenia, którego procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie przy zaistnieniu przesłanek ściśle określonych w ustawie. Przesłanki te są sprecyzowane w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. oraz w art. 542 § 3 k.p.k. Natomiast wspomniany art. 545 § 3 k.p.k. stanowi, że sąd odmawia przyjęcia

wniosku nie pochodzącego od prokuratora, adwokata, radcy prawnego albo radcy Prokuratury Generalnej bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Treść tego przepisu, posługującego się sformułowaniem „w szczególności”, pozwala przyjąć, że oczywista bezzasadność wniosku może wynikać nie tylko z faktu, że jego autor odwołuje się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania; w grę mogą wchodzić jeszcze inne powody, dla których wniosek jawi się jako oczywiście bezzasadny, tzn. że bez szczególnego badania, niejako na pierwszy rzut oka widać, że okoliczności podane przez autora pisma na pewno nie mogą prowadzić do wzruszenia orzeczenia (zob. np. postanowienie SN z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15).

Przenosząc powyższe stwierdzenia na grunt niniejszej sprawy, należy nawiązać do treści przedmiotowego wniosku. Skazany utrzymuje, że w jego przypadku w grę wchodzi m.in. podstawa wznowienia określona w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., bowiem w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, mianowicie podczas przesłuchania został pobity przez funkcjonariuszy Policji, co miało wpływ na treść orzeczenia wydanego przez Sąd I instancji. Ta okoliczność była już podnoszona przez skazanego w poprzednich składanych przez niego wnioskach. Przypomnieć należy, że art. 541 § 1 k.p.k. stanowi, iż owo przestępstwo musi być ustalone prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 lub w art. 22 k.p.k. Z kolei art. 541 § 2 k.p.k. wymaga, by wniosek o wznowienie postępowania, odwołujący się do art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., wskazywał wyrok skazujący lub orzeczenie zapadłe w postępowaniu, stwierdzające niemożność wydania takiego wyroku. Tymczasem autor wniosku takiego orzeczenia nie wskazał. Tymczasem rozpoznając jeden z wcześniej złożonych przez skazanego wniosków o wznowienie, w którym powołana została ta sama okoliczność Sąd Najwyższy powołał się na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Wałczu z dnia 21 listopada 2022 r., sygn. akt [...], z którego wynika, że odmówiono wszczęcia śledztwa m.in. w sprawie przekroczenia w okresie od 26 grudnia 2016 r. do 30 grudnia 2016 r. w Koszalinie przez funkcjonariusza Komendy Miejskiej Policji uprawnień stosowania środków

przymusu bezpośredniego w trakcie zatrzymywania i rozpytywania P.R. jako osoby podejrzewanej o zabójstwo, poprzez uderzenie go po głowie oraz szyi i spowodowanie tym działaniem zasinień okolic oka prawego i zasinień szyi po prawej stronie, w celu uzyskania określonej treści jego wyjaśnień, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 246 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Poza tym, ta okoliczność była badana nie tylko w postępowaniu instancyjnym, ale Sąd Najwyższy odniósł się do niej także w postanowieniu z dnia 31 marca 2022 r., III KO 13/22 oraz w postanowieniu z dnia 5 czerwca 2023 r., III KO 87/22. W orzeczeniach tych stwierdzono oczywistą bezzasadność złożonego przez skazanego wniosku o wznowienie postępowania opartego m.in. na tej podstawie.

Odnośnie do podnoszonych przez niego zarzutów dotyczących naruszenia prawa do obrony, to skazany nie podał daty przesłuchania, w którego protokole brak jego podpisów i jego obrońcy, ale z jego pisma wynika, że chodzi o przesłuchanie podczas którego miał zostać pobity przez policję. Tymczasem to rzekome zdarzenie – jak wynika z powołanego wcześniej orzeczenia o odmowie wszczęcia śledztwa - dotyczyło jego zatrzymania i rozpytania, czyli czynności o charakterze procesowym, z której nie jest sporządzany protokół. Nie stanowi ono bowiem przesłuchania, a zatem nie ma obowiązku udziału w tej czynności obrońcy, pod sporządzoną z niej notatką nie musi podpisać osoba rozpytywana.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[WB]

[a.ł.]

